DODATEK DO N° 16.

Dnia 10 czerwca 1840.

Wiadomości Literackie.

— *Ze Lwowa, z Numeru Roz., z 9 Maja.* — Kajetan Jabłoński zbierając od dawna już podpisy znakomitych w różnym zawodzie mężów, powziął teraz chwalebny zamiar wydawania zeszytami należących do Historji Polskiéj, i mamy pod ręką wydany właśnie zeszyt pierwszy tego dzieła, pod tytułem: *Podpisy i Wzory pism sławnych w Polszcze osób, począwszy od końca XV wieku, aż do najnowszych czasów, w naśladowaniach (fac similach), z dołączeniem krótkich Biografij.* Podobnego zbioru, którym inne oświecone narody dawno się już szczycą, my nie mieliśmy dotąd; z wdzięcznością zatem przyjmując ten nieobojętny do dziejów naszych dodatek, z ciekawością dalszych zeszytów oczekujemy. Niniejszy, oprócz przemowy zawiera, na czterech litografowanych tablicach, 50 podpisów z biografijami, zwięzle ułożonemi, i pierwszy podpis jest Króla Jana Albrechta, z przywileju danego r. 1496. — Nakładem tegoż gorliwego o pismiennictwo krajowe Kajetana Jabłońskiego, kończy się już druk Biblij Wujka, i drukuje się tom drugi *Pieśni Ludu ruskiego w Galicji*, zebranych przez Żegotę Paulego. Po całkowitém wyjściu dzieła, obszerniéj powiemy o tym zbiorze pieśni, który, zdaniem naszém zajmie nieposlednie miejsce w tak obfitym teraz skarbcu sławiańskiéj poezji ludu. — W pismach czeskich, które w Pradze z każdym rokiem się mnożą, napotykamy ciągle rzeczy lub z polskiego tłumaczone, lub dotyczące się Polski. Tak w pierwszym zeszycie *Czasopisu Czeskiego, museum na rok* 1840, czytamy pracowicie i ze znajomością rzeczy napisaną rozprawę bawiącego między nami Karola Wład. Zassa: *O duchownym i poetycznym żywocie Ludu polskiego.* Tamże jest także wiadomość uczonego Wacława Hanki, o pierwszym druku polskim, którym, według jego zdania, jest pacierz drukowany w dziele, *Statuta synodalia et provincialia Vratislaviensia*, jak się zdaje z końca XV stulecia, kiedy drugie norymberskie wydanie już r. 1512 przypada. Pan Hanka przyłączył podobiznę (fac simile) tego pacierza, za co mu wdzięczność winniśmy. — W wydawaném przez J. B. Małego piśmie czeskim *Dennice,* w poszycie z Marca r. b., jest między innemi przełożona z polskiego gawęda K. Wł. Wojcickiego: *Zalotnik marcowy,* która była drukowaną w Numerze 35, Rozmaitości, z r. 1839.

— *Lwowianina*, czasopisma przeznaczonego krajowym i użytecznym wiadomościom, a wydanego w połączeniu prac miłośników nauk, zeszyt 11ty opuścił prasę dnia 1 Maja roku bieżącego.

Niezabudka, noworocznik wydany przez J. Barszczewskiego w Petersburgu u K. Kraja 1840 in 16 247 stron.

Najlepszym artykułem i celniejszą ozdobą wedle Tygod.Peters. jest urywek pod tytułem *co to jest wartystowstwie podobać się.*

— Wielkopolanie mają zamiar wydać noworocznik wielkopopod nazwą: *Święto Janka.*

— X. Siwicki proboszcz sulmierzycki zbiera składkę na wystawienie pomnika w tamecznym kościele dla Sebastjana Klonowicza.

— Wspomnienia Wołynia Polesia i Litwy przez J. Kraszewskiego Tom I i II. Wilno u Gluksberga 1840.

— Zawiązało się towarzystwo mające na celu wznieść pomnik naszemu wielkiemu Kopernikowi w jego rodzinnem miejscu Toruniu, za pomocą składek w kraju i zagranicą. Pomnik ma być odkryty przy obchodzie trzeciego stulecia od czasu wydania jego dzieła: *De corporum coelestium revolutionibus.*

— K. W. Wojcicki ukończył dzieło o *Teatrze starożytnym w Polsce.*

W Paryżu temi dniami wyszło dzieło P. Frankowskiego: *Etudes physiologiques sur les grandes metropoles de l'Europe occidentale.* Par Gaetan Niepowie. Paris 1840 in 8.

— W dniu dzisiejszym wyszła z druku świeżo napisana broszura: *La tombe de l'Empereur, par Charles Forster.* Pismo to rodaka naszego, zawiera stronic 25 in-8vo, Cena frank jeden.

Składka na pomnik Klaudji Potockiéj, przez Półkownika Kruszewskiego zebrana.

Kruszewski półkownik	fr.	20	»
Prószyński ppółk.		15	»
Batowski kapitan		20	»
Frolich major		10	»
St-Cyr por.		5	»
Xiężopolski por.		1	»
Linowski kap.		10	»
Smiechowski kap.		»	25
		81	25

Składka na braci w Portsmuth.

St.	fr.	5
Ml. Polska		10

— Tygodnik Petersburgski z dnia 15 Maja, zawiera *wiadomość statystyczną o mieście Wilnie na rok* 1839. Podług niéj przestrzeń zajęta miastem wynosi 908 dziesięcin, 1,200 sążni; z tych pod ogrodami 45 dziesięcin, 96 sążni; reszta pod zabudowaniem.

Ulic i zaułków.	79
Placów publicznych.	17
Cmentarzów.	12
Ogród publiczny	1
Kościołów rzymsko-katolickich.	24
— ewangelicko-refor	1
— luterski.	1
— grecko-rossyjskich	7
Kaplic katolickich	3
— ewang.-reform.	1
Klasztorów męzkich.	10
— żeńskich.	10
— grecko-rossyjskich	2
Bożnic żydowskich.	7
Meczet mahometański	1
Domów murowanych.	1,049
— drewnianych.	873

Ludność:	pł. mę.	żeńsk.
Duchowieństwo	768	349
Wojskowych szl.	2,273	1,047
Obywateli	73	88
Rożnostanowi.	108	96
Aktorów.	42	21
Kupców.	99	9
Mieszczanów	2,694	3,939
Liczący się w cechach.	998	1,095
Cudzoziemców.	144	160
Wojskowi żołnierze	5,938	901
Włościanie służący.	495	595
— poddani	682	451
Ludzie innych stanów	2,200	2,110
Uczących się w zakładach.	1,879	814
Zydzi	11,880	12,084
Ogół	29,804	23,734
	53,538	

DONIESIENIA PŁATNE.

Orleans, d. 3 czerwca.

Na stronicy 102, wyszłego świeżo *Memoryału historycznego i politycznego o stanie obecnym wolnego miasta Krakowa i t. d.*, gdzie jest mowa o Gazecie augsburgskiéj w stosunku jéj do sprawy Krakowa, powiedziano: « *W Krakowie rząd miejscowy przerażony, oczekujący co chwila rozwiązania tych zagadek, milczał i nie usiłował nawet odeprzeć tych potwarzy. — Prywatnym cenzura nie pozwalała się odezwać i t. d.* » Nim mój memoryał o *zajęciu Krakowa i t. d.*, ogłosić będę w stanie, obowiązkiem świętym dla siebie bydź sądzę, mylne te powiedzenia sprostować. Jak powiedziałem w *odpowiedzi mojéj Orłowi Białemu*, z dnia 1 Maja b. r., Senat Krakowski zaraz po pierwszym potwarczym Gazety augsburgskiéj, z powodu wybicia okien Siemońskiemu, artykule, kazał mi jéj odpowiedzieć. — Odpowiedź ta umieszczona w *Gazecie Krakowskiéj*, powtórzona dosłownie przez *Gazetę Pruską Stanu*, wywołała gniewy konsula moskiewskiego; a Tygod. Emigr. z owego czasu wiary jéj zaprzeczył. — Na drugi podobny Gazety augsburgskiéj, po zabójstwie Pawło-

wskiego, artykuł, odpowiedziałem także w *Gazecie Krakowskiéj*, wzywając redakcję owego dziennika *przed sąd całéj Europy za kłamstwa i potwarze, któremi nastawała na prawa i swobody Rzeczypospolitéj Krakowskiéj*. — Napisany zaś do Gazety augsburgskiéj artykuł, przerobił Darowski, sekretarz jeneralny Senatu, i ten nie wiem przez kogo na niemiecki język przełożony, oddany został dyrektorowi policji (Sobolewskiemu), z konfidencjonalném poleceniem, żeby z urzędu swego zażądał umieszczenia go w tym dzienniku.—Co się z tym artykułem stało, tego nie wiem. Lecz wiem, i w téj mierze po świadectwo do wszystkich uczciwych Krakowian się odwołuję: iż żaden *prywatny*, do żadnego z dzienników krakowskich, ani jednego artykułu przeciwko *fałszom i potwarzom* Gazety augsburgskiéj nie podał. Cenzura ówczesna, która sama jak to dobrze w Krakowie wiadomo, może za nadto śmiało w téj mierze wystąpiła, zwłaszcza znając zrzódło tych artykułów i swoje położenie, byłaby z największą przyjemnością udzieliła *imprimatur* podobnym odpowiedziom. — W każdym razie należy bydź sprawiedliwym.—Godzi się może w potrzebie osłaniać winowajczą obojętność lub tchórzostwo jednych, drugich zbrodnicze w niecnych machinacjach uczestnictwo; — lecz nie godzi się spędzać winy na tych, co powinność dobrych Polaków, bez oglądania się na to co się z niemi stanie, święcie spełnili.

Stanisław SŁUŻEWSKI.

— Administracija Polski Malowniczéj niewiedząc o miejscu pobytu pana Ludwika Pietkiewicza, wzywa go niniejszem o bezwłoczne zaspokojenie należności wynoszącéj franków 659, 35 c.

Andrzéj Smolikowski.

— Romuald Dziankowski zgłosi się do Piotra Krzyżanowskiego mieszkającego w Paryżu, hôtel d'Italie passage du Pont-Neuf.

— W broszurze którą przy niniejszym numerze odbiorą czytelnicy *Młodéj Polski*, wkradł się na str. 8 w wierszu 20 błąd drukarski i zamiast *najpierwotniejsze* czytać trzeba *najprzewrotniejsze*.

W DRUKARNI BOURGOGNE ET MARTINET, RUE JACOB, 30.